

İstanbul Tramvay şirketinin imtiyaz hakkı ile tesisatının satın alınmasına dair olan mukavelenamenin tasdiki hakkında kanun lâiyhası ve Nafia ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/89)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı: 6/2056

24 - IV - 1939

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İstanbul Tramvay şirketinin imtiyaz hakkı ile bu Şirket tesisatının satın alınmasına dair olan mukavelenamenin tasdiki hakkında Muhabere ve Münakale vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 18 - IV - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
Dr. R. Saydam

İstanbul Tramvay şirketinin tesisat ve imtiyazının mübayaasına dair 7 şubat 1939 tarihli satınalma mukavelenamesinin tasdikına aid kanunun esbabı mucibe lâiyhası

1 — İmtiyazın kısaca tarihçesi ve tadilâtı:

İmtiyazlı eenebi müesseselerin en eskilerinden biri olan İstanbul Tramvay şirketi; ilk defa olarak 30 ağustos 1869 tarihinde, imtiyaz müddeti (40) seneden ibaret olmak kaydile İstanbul şehrinde atlı tramvay işletmek imtiyazını almıştır.

Muhtelif fırsat ve vaziyetlerden bilistifade şimdiye kadar Hükümetle (10) mukavele akdetmiş olan bu Şirket 1911 tarihli müzeyyel mukavelenamesi mucibince elektrikle cer tesisatını kurmağı taahhüd etmiş bulunduğundan İstanbulda ilk elektrikli tramvay 1913 senesinde işlemeye başlamıştır.

En son olarak Şirket 21 ve 24 temmuz 1926 tarihli mukavelenamelerle tarifelerini yükseltmek sermayesini tezyid ve İsviçre frangına tahvil etmek salâhiyetini almış ve buna mukabil İstanbulun ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yeni hatlar tesisini taahhüd etmiştir.

Muhtelif mukavelenamelerin tadilâtı neticesinde Şirketin imtiyaz müddeti 1993 senesinde hitam bulmakta ve raşa müddeti 1942 de hulül etmektedir.

2 — İmtiyaz ve tesisatın satın alınmasına saik olan sebebler:

İstanbul Tramvay şirketinin teessüsünden beri muhtelif fırsat ve vaziyetlerden bilistifade imtiyaz mukavelename ve şartnamelerle üzerine aldığı vecibeleri yerine getirmekte taallül göstermek ve aynı zamanda Hükümete, halka ve personeline emniyet bahşetmiyen bir işletme sistemini tatbik etmek tesisat ve vesâitini fen ve mukavele esaslarına aykırı olarak mühmel bir vaziyette bırakmak yolunu tuttuğu son seneler zarfında yaptırılan fennî teftiş ve murakabeler neticesinde tesbit edilmiştir.

1926 tarihli mukavelenameler mucibince yeni hatlar tesisine dair olan taahhüdün yerine getirilmesi için 1934 senesinde Şirkete yapılan tebligata cevaben Şirket; belediyece istimlak muamelelerinin yapılmadığını ve kendisine hat inşası için verilmiş olan tarifeleri istifa etmekte devam edeceğini bildirmiştir.

Bunun üzerine Vekiller Heyetinin 21 - 7 - 1934 T. ve 2/10047 sayılı kararla 926 mukavelenameleri

fesholunmuştur. Bu kararın iptali için Şirket tarafından Şûrayı devlete ikame edilen dava neticesinde 1926 tarihli mukavelenamelerin feshine ve senelerdenberi halktan ivazsız olarak almış olan paraların bilhesab idaresi 26 şubat 1935 tarihinde Şûrayı devletçe karar altına alınmıştır.

Katıyet kesbeden ilâm mucibince istirdadı lâzım gelen para mikdarı yapılan hesablaşma ve hâsıl olan mutabakat üzerine 1 700 000 lira tesbit ve mukassatan Şirketten tahsil edilmiştir.

Şurasını bilvesile kaydedelim ki Şirketçe İstanbul halkından fuzulen alınmış olan bu paranın aid olduğu İstanbul şehrinin imarına tahsisi prensib olarak kabul edildiğinden bu hususta 17 - I - 1938 tarihli ve 3333 No. lı kanun isdar edilmiştir.

1926 tarihli mukavelenamelerin feshinden sonra Şirketin bilânçolarını türk lirası üzerinden ve redivalüasyon mevzu bahis olmadan tanzim etmesi lâzım gelirken sermaye ve tesisat kıymetlerini kabarık göstermek maksadile bilânçolarını türk lirası esasına göre ve fakat revalüasyonu nazarı itibare alarak tesbit ettiği görülmesi üzerine bu şekil hesap mukavele esaslarına aykırı görüldüğünden reddedilmiş ve tarifeler üzerinde tadilat yapılmasına dair olan talep ve teklifler için Şirkete aid tesisat ve sair bilcümle hesapların Vekâlet ve Şirket delegelerinden mürekkeb muhtelit bir komisyon tarafından tedkikinden sonra bir karar verilebileceği Şirkete tebliğ edilmiştir.

Muhtelit komisyon Ankarada tedkikatına başladığı sıralarda mevcut ihtilâfların halli için İstanbul Elektrik Şirketine cereyan eden müzakereler Elektrik Şirketinin satın alınması neticelenmiştir. Elektrik Şirketi murahasının mümessili bulunduğu Sofina grubunun elinde bulunan İstanbul Tramvay, Tünel ve Havagazı Şirketlerini de Hükûmete satmağı teklif etmiş, bu teklif müsaid görüldüğünden münasib bir zamanda müzakerelere başlanacağı cevabı verilmiştir.

Tramvay Şirketine ilk müzakerelere 1938 senesi sonunda başlanmış ve şubat 1939 ayında katî netice elde edilmiştir.

3 — Satılma bedelinin tesbit şekli:

İltibasa mahal bırakacak şekilde yazılmış olan imtiyaz mukavele ve şartnamedeki raş formülünün tedkiki halinde bir noktai nazara göre:

A) Şirkete: peşin olarak 851 000 lira ve ilk 12 senede 20 000 lira, 13 ncü senede 53 bin lira ve müteakib 42 senede de 88 bin liralık senevi taksitlerle 55 senede 3 989 000 lira ki ceman 4 840 000 liranın ödenmesi lâzım gelir.

Raş formülünün diğer bir noktai nazara göre tatbiki halinde de Şirkete peşinen 851 000 lira ve her sene 20 000 liralık taksitlerle 55 senede 1 100 000 lira ki ceman 1 951 000 liranın tediyesi icab eder.

B) Lehimizde olan ve Şirketçe esasen kabul edilmesi müstebat görülen ikinci noktai nazara göre hesap yürütüldüğü takdirde dahi 1911 tarihli mukavelename mucibince mukabili tarifelerle temin edilmeyib de Şirkete ödenmiş bulunan elektrik istihlâk vergisi 647 261 liranın Şirkete iadesi suretile mübayaâ bedeli bu mikdar kadar artmış olacağı gibi Şirketin ayrıca tarifelerin tenzili dolâyisile iddia eylediği noksan varidatın telâfisi de mucibi münakaşa olacaktır.

Tesisat kıymetlerinin hesaben takdiri suretile satın alma bedelinin tesbiti memleket menfaatlerine uygun görüldüğünden bu esâs Şirkete teklif edilmiş ve çok çetin müzakereler neticesinde mürahaslarca kabul edilmiştir.

1923 tarihli mukavelenin esaslarına göre Türk lirası üzerinden Şirketçe tanzim edilmiş olan 1937 bilânçosunda tesisat kıymeti olarak gösterilen 4 989 415 liradan umumî masraflar, faiz ve komisyonlar, intizar hesabının mevcut olduğu senelerde kambiyo zararları karşılığı ve fevkalâde ihtiyatlar namile Hükûmetten gizlenen kârlar, ibtidaî masraflar, ray taban tahkimatı masrafları, müdüriyet vizesi sarfiyatı, kur farkları, istihlâk bedelleri ve tesisatla alakası görülmiyen sair masraflarla tedid ve amortisman akçeleri bittenzil tesisat bedeli olarak Şirkete verilmesi lâzım gelecek mebalig 624 176 liradan ibaret bulunmuştur. Bu mebalige Şirketin 1937 bilânçosunda kayırdı 410 000 liralık malzeme ve sair mevcudat mukabili takdir edilen 300 000 lira ile 1911 tarihli mukavelenamenin 16 ncü maddesine tevfiikan tarifelere zam yapılmak suretile halktan tahsili lâzım geldiği halde Şirketçe ödendiği için yine Şirketçe iadesi icab eden 647 261 liralık elektrik istihlâk vergisi ilâve edilerek satın alma bedeli 1 571 437 lira tesbit ve taraflarca kabul edilmiştir.

İşbu istihlâk resminin Şirkete iadesi hususu Şirketin son seneler zarfında talep ettiği noksan varidatın telâfisi, reavalüasyonun nazarı itibare alınmamasından dolayı giriftar olduğu zararın karılanması gibi hususlar artık mevzubahs edilmemek kaydile terviç edilmiştir.

Memur ve müstahdemlere aid ihtiyat, ikraz ve iane sandıklarile hususî sermaye yekûnu olan 573 492 lira Şirketçe kısmen sarfedilmiş ve kısmen de borçlarına karşılık gösterilmiş olduğundan bu para satın alma bedelinden mahsub edilerek bakiye 997 945 lira için 169 000 İngiliz liralık resülmalli % 5 faizli Türk borcu tahvili verilmesi kararlaştırılmıştır.

Tahvillerin ihraçına, tediyesine, malî servislerine ve itfasına müteallik olan hususlar ve mübayaa mukavelenamesindeki diğer hükümler İstanbul Elektrik Şirketi için 3480 No. 11 kanunla tasdik edilen mukavele esaslarına uygundur.

Satın alma bedelinden mahsub edilen yukarıda ismi geçen sandıklar parasının Tramvay işletmesine müteallik kanunla temini derpiş edilmiştir.

Müessesenin son sene zarfındaki safi varidatın yoleu mikdarının artmasına ve münakale hacminin büyümesine rağmen gid gide azaldığı müşahede edilmektedir.

Ancak Anonim Şirket bünyesine ve Şirket zihniyetine göre yapılmış idare meclisi masrafları, eenebi memurlara verilen yüksek ücret, tahsisat ve saire gibi masraflar yeni idaresinin teessüsünden sonra yapılmayacağı ve ayrıca Şirket zihniyetile yüksek tutulan elektrik tarifesinin muhik bir hadde tenzillile işletme masraflarında daha bir mikdar tasarruf temin edileceği cihetle senevî 160 - 170 bin lira kadar safi hasılatın elde edilmesi mümkün görülmektedir.

İşbu safi hasılatla hem anüitelerin tediyesi hem de sandıklara olan borcun itfası temin edilebilecekse de İstanbul Tramvay münakalâtının geniş miyasta islâh ve tanzimi için lüzumlu paranın İstanbul Elektrik ve Tünel işletmelerile tevhidden kurulmakta olan yeni idarenin müşterek bütçesinden tefriki veya halka aktarma biletleri ve ameleye sabah, akşam tenzilli tarifeler tatbiki gibi bir takım kolaylıklara mukabil tarifelerin bir mikdar tezyidi suretile temini cihetine gidilmesi zaruridir.

Nafia encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Nafia encümeni

Esas No. 1/89

Karar No. 6

5 - V - 1939

Yüksek Reisliğe

İstanbul Tramvay şirketinin imtiyaz hakkı ile bu Şirket tesisatının satın alınmasına dair olan mukavelenamenin tasdiki hakkında Muhabere ve Münakale vekilligince hazırlanan ve Başvekâletin 24 - IV - 1939 tarih ve 6/2056 numaralı tezkere-sile Yüksek Meclise arzedilen kanun lâyihası ve esbabı mucibe mazbatası okundu ve encümenimize gelen Muhabere ve Münakale vekilinden lâzım-gelen izahat alınarak konuşuldu:

İstanbul tramvayları imtiyazı atla cer edilmek üzere kırk sene müddetle 1869 senesinde verildiği ve bilâhara Şirketle müteaddid mukaveleler akdedildiği ve 1911 tarihli müzeyyel mukavelename ile tramvayların 1913 senesinde elektriğe tahvil edildiği ve en son olarak 1926 senesin-

de tarifeleri yükseltmek ve sermayesini tezyid ve İsviçre frangına tahvil etmek salâhiyetini aldığı ve buna mukabil İstanbulun ihtiyacını karşılayacak şekilde yeni hatlar tesis etmeği taahhüd eylediği anlaşılmıştır.

Şirketin 1926 senesindeki mukavelenamesindeki vecibeleri ifa etmediği cihetle bu mukavelename Heyeti Vekile kararla feshedilerek Şirketin bu taahhüdü ifa için tarifelere yaptığı zamdan mütevellid mebalig istirdad edilerek 3333 numaralı kanunla İstanbulun imarına sarfedilmiştir.

Muhtelif mukavelenamelerin tadilatı neticesinde Şirketin imtiyaz müddeti 1993 senesine kadar temdid edildiği ve raşa (mübayaa) hakkı-

nın 1942 senesinde hulûl edeceğine nazaran satın alma anlaşması tarafeynin muvafakatile olmuştur.

Satın alma anlaşması için Şirket mukavelenamesinde muharrer raşa formülü yerine daha müsaid görülen tesisat kıymetlerinin hesaben takdiri suretile satın alma bedeli tayin ve tesbit edilmiştir.

Buna göre 1937 senesi bilânçosunda tesisat kıymeti olan 4 989 415 lira esas almarak bundan Hükûmetçe şayanı kabul görülmiyen masraflar, teedid ve amortisman bedelleri tenzil edildikten sonra tesisatın hali hazır kıymeti 624 176 lira kabul ve buna ambarlarda mevcut malzemenin takdiren bulunan 300 000 lira kıymeti ve 1911 senesi mukavelenamesi mucibince halktan tahsili lâzım geldiği halde Şirketçe ödenen 647 261 liralık istihlak vergisi Şirket lehine ilâve edilerek satın alma bedeli 1 571 437 lira olarak kabul edilmiştir.

İşbu miktardan memur ve müstahdemlere aid olan ihtiyat, ikraz, iane sandıkları hususî sermaye yekûnu olan 573 492 lira (vecebeleri Hükûmetçe deruhde edilerek) tenzil edildikten sonra Şirkete 997 945 lira ki bunun rayice göre İngiliz lirasına

tahvilile 169 000 İngiliz liralık resûlmallı ve % 5 faizli ve 1939 senesinden itibaren senede ayrı ayrı iki taksit olmak üzere ceman 42 taksitte tediyeye edilmek şartile 42 kuponlu Türk borcu tahvili verilmesi suretile anlaşma yapılmıştır.

Merbut satın alma mukavelenamesi mevaddı ile Hükûmetçe teklif edilen kanun lâyihası Encümenimizce muvafık görüldüğünden bermucibi havale Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Nafia E. Reisi	M. M.	Kâtib
Erzincan	Eskişehir	Manisa
A. S. İtter	I. Arukan	O. Erçin
Afyon K.	Ankara	Ankara
M. Gönenç	A. Baytın	E. Demirel
Çoruh	Elâzığ	İsparta
A. R. Erem	F. Z. Çiyiltepe	H. Özdamar
İzmir	Kütahya	Malatya
S. Epikmen	S. Ertem	V. Çınay
Niğde	Sivas	Yozgad
H. Mengi	A. N. Demirağ	V. İzbudak
	Malatya	
	M. Ş. Özpazarbaşı	

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 30

Esas No. 1/189

22 - V - 1939

Yüksek Reisliğe

İstanbul Tramvay şirketinin imtiyaz hakkı ile bu Şirket tesisatının satın alınmasına dair olan mukavelenamenin tasdiki hakkında olub Başvekâletin 24 - IV - 1939 tarih ve 6/2056 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Nafia encümeninin mazbatasile birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Münakalât vekili Ali Çetinkaya hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu:

Hükûmetin esbabı mucibe lâyihasında izah olunduğu ve Nafia encümeninin mazbatasında dahi ifade kılındığı üzere İstanbul Tramvay şirketi bilcümle tesisat, müteharrik ve yedek alât ve edevatı ve bütün imtiyaz hak ve menfaatleriyle birlikte 1 571 437 liraya satın alınmış olub bu paranın 573 492 lirası Şirketin memur ve müs-

tahdemlerine aid bilûmum ihtiyat, muavenet, hususî sermaye, ikraz ve iane sandıklarının 31 - XII - 1938 tarihindeki mevcudu olub mezkûr sandıklar hesabına, geri kalan 997 945 lirası da Şirkete ödenecektir.

Sandıklara ödennencek miktar Hükûmetçe hazırlanıp Yüksek Meclise sunulmuş olan Tünel Tramvay, Elektrik müesseselerinin belediyeye devri hakkındaki kanunla temin olunacaktır.

Şirkete ödenecek olan mebalîğ, mukavelenin akdi sırasındaki İngiliz lirası rayici üzerinden 169 000 İngiliz lirasına tahvil edilmiş olub bu para yüzde beş faiz ile birlikte Şirkete 1 kanunusani 1940 tarihinden itibaren 20 senede müsavi taksitlerle ödenecektir.

Bu para eski Osmanlı Hükûmetinin borçları

hakkında Fransadaki Düyunu umumiye Meclisi ile Hükümetçe yapılmış olan anlaşma esaslarına göre tediye edilecektir.

Satın alma bedelinin ne suretle tesbit edildiği hakkında Encümenimize verilen izahata göre, bilcümle tesisat ve müteharrik ve yedek alât ve edevat bedelleri bilâncolardaki kıymetlerinden teccid ve amortisman mukabili ile fuzulen ilâve edilmiş bazı masrafların tenzili suretile bulunmuş olan 924 176 lirayı, elektrik istihlâk resmi olarak Şirketin ödediği ve mukabilini halktan almadığı 647 261 liranın ilâvesi suretile bulunmuş olub hakikati halde bu tesisat ile müteharrik ve yedek alât ve edevatın birisi İstanbul belediyesi, diğeri Nafia vekâletince intihab edilmiş bulunan iki muhammin heyet tarafından ayrı ayrı yapılan kıymet takdirlerine göre halen iki buçuk milyon lirayı müteccaviz bir değerde oldukları anlaşılmakla tesbit olunan bu satın alma bedelinin lehimize bulunduğ u ve bedelin tesbitinde bu usul tutulmayıp da Şirketin mukavelesindeki raşa şartlarına göre tesbiti yoluna gidilmiş bulunsa idi bulunacak bedelin bu mikdarm üstünde olacağı ve binnetice aleyhimizde bir neticeye varılacağı öğrenilmiştir.

Satın alınan bu tramvayın müstakbel varidatının ne olabileceği gözden geçirilmiştir:

1937 yılında 171 226 lira safi hasılat veren bu Şirket 1938 yılında Hükümetçe tarifelerin tenzil edilmiş bulunması yüzünden 19542 liraya düşmüş ise de müessesenin tarafımızdan idaresi halinde Şirketçe Meclisi idare azaları ve müdürler ücreti gibi bir çok fuzulî masrafların tasarruf edileceği ve elektrik bedeli olarak halen Şirketten alınmakta bulunan mikdarm emsali müesseselere tatbik edilegelmekte bulunan tarifinin bu müesseseye de tatbiki halinde daha aşağı düşeceği ve sadece bu sebeblerden dolayı safi hasılatın senevî 150 000 lira derecesinde bir artış göstereceği ve binnetice bir senelik safi hasılat satın alma bed-

linin anüitelerini tediyeye kâfi geldikten başka hatların teccidi hizmetlerine de para ayrılmamasını mümkün kılacaktır. Bu şartlara göre yapılmış olan mukavelenin menfaatimize uygun şekilde yapıldığı görülmekle tasdiki Encümenimizce esas itibarile kabul edilmiş ve lâyihanın üçüncü maddesinde lüzum görülen bir yazı değişikliği yapılmak suretile mezkûr madde yeniden hazırlanmıştır.

Bununla Osmanlı İmparatorluğu zamanında teccsüs etmiş olub bu güne kadar devam eden imtiyazlı şirketlerin birisi daha satın alınmış ve bu suretile memleket, menfaatlerine uygun olmyacak şekilde yaşayan bir mukaveleden daha kurtulmuş bulunmaktadır.

Bu muvaffakiyetten dolayı Hükümeti tebrike şayan gören Encümenimiz kabul eylediği lâyihayı Umumî Heyetin tasvibine arz etmek üzere Yüksek Reisliğ e sunmuştur.

Reis	R. V.	M. M.
İsparta	Kayseri	Trabzon
M. Ünsal	F. Baysal	R. Karadeniz
Kâtib		
İstanbul	Bolu	Çanakkale
F. Öymen	Dr. Z. Ülgen	R. Bulayırık
Elâzığ	Erzincan	Gümüşane
M. F. Altay	I. Artun	D. Sakarya
İçel	İstanbul	Kastamonu
T. C. Beriker	G. B. Göker	T. Coşkan
Kayseri	Kırklareli	Kırklareli
S. Serim	B. Denker	Ş. Ödül
Kocaeli	Konya	Malatya
A. S. Akbaytuğan	R. Türel	M. Öker
Muğla	Muş	Ordu
H. Kitabcı	Ş. Ataman	H. Yalman
Sivas	Trabzon	Urfa
R. Çiner	S. Day	S. İşbay
Yozgad	Yozgad	
A. Sungur	S. İçöz	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*İstanbul Tramvay şirketinin imtiyaz hakkı ile bu Şirket tesisatının satın alınmasına dair mukavele-
lenin tasdikine müteallik kanun lâyihası*

MADDE 1 — İstanbul Tramvay şirketinin imtiyaz hakkı ve bu Şirkete aid tesisatın satın alınmasına müteallik Nafia vekâleti ile Şirket Murahhası arasında 7 şubat 1939 tarihinde imza ve teati edilmiş olan bağlı mukavelename ve merbutları tasdik edilmiştir.

MADDE 2 — İşbu satın alma mukavelenamesi damga resimlerinden muaftır. Bu mukavelenamede Hükûmete aid olduğu gösterilen vergiler ile resim, harç ve masraflar ve bu vergilerin munzam kesirleri, mukavelenamenin (23 nci maddesi mucibince tasdikinin tamamlanması şartı ile aranmaz).

MADDE 3 — Satın alma mukavelenamesinin (6) ve (7) nci maddeleri mucibince satın alma bedelinden mahsubu yapılmış olan ihtiyat muavenet sandıklarile, hususî sermaye ve ikraz ve iane sandığının (31 - XII - 1938) tarihindeki matlub bakiyeleri bu müessesenin işletmesi hakkındaki kanun hükmü dahilinde Hükûmet tarafından temin edilir.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerinin icrasına Maliye ve Münakalât vekilleri memurdur.

18 - IV - 1939

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>T. F. Silay</i>	<i>N. Tınaz</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>F. Öztürk</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V. ve G. İ. V. V.
İmzada bulunmadı		<i>H. Çakır</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V. ve Na. V. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>	
Mu. Mü. V.	Ti. V.	
<i>A. Çetinkaya</i>	<i>C. Erçin</i>	

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*İstanbul Tramvay Şirketinin imtiyaz hakkı ile bu Şirket tesisatının satın alınmasına dair mukavele-
nin tasdiki hakkında kanun lâyihası*

MADDE 1 — Aynen .

MADDE 2 — Aynen .

MADDE 3 — Satın alma mukavelenamesinin 6 ve 7 nci maddeleri mucibince satın alma bedelinden mahsubu yapılmış olan ihtiyat, muavenet sandıklarile hususî sermaye ve ikraz ve iane sandığının 31 - XII - 1938 tarihindeki matlub bakiyeleri bu müessesenin işletmesi hakkında yapılacak kanun hükmü dahilinde Hükûmet tarafından temin edilir.

MADDE 4 — Aynen.

MADDE 5 — Aynen.

İSTANBUL TRAMVAY ŞİRKETİ TESİSATINI SATIN ALMA MUKAVELENAMESİ

Bir taraftan mukavele metninde kısaca (Hükümet) diye gösterilen ve Nafia vekili ve Afyon-karahisar mebusu Ali Çetinkaya tarafından temsil olunan:

Türkiye Cümhuriyeti Hükümeti

Diğer taraftan mukavele metninde kısaca (Şirket) diye gösterilen ve bu husustaki salâhiyetine istinaden Mühendis M. Henri Speciael tarafından temsil olunan:

İstanbul Tramvay şirketi

Arasında aşağıda yazılı hükümler dairesinde mukavele akdedilmiştir.

Hükümete devir ve temlik edilen hak ve mallar

Madde — 1

Hükümetle aralarında hâsıl olan mutabakat üzerine Şirket:

A — Hükümetle şimdiye kadar akdetmiş olduğu bütün imtiyaz mukavele, şartname ve zeyillerile itilâfnamelerden doğan ve yahud Hükümet tarafından her ne suretle olursa olsun Şirkete verilmiş olan aslı ve ferî bütün imtiyaz hakları ile menfaatlerini;

B — Mülkiyet ve tasarrufu altında bulunan bütün tesisatını, bütün mübeddile tâli merkezlerini, tevzi kabloları ve havaî hatlarını, yollarını, muharrik ve müteharrik edevatını ve otobüslerini, müstemilât ve teferruatı ile birlikte arabalıklarını, bilûmum depo, atelye ve mağazalarile bunlarda mevcud kalın yağ, yağ, eski ve yeni her türlü elektrik alât, edevat ve malzemesini, her nevi makine ve muayene cihazlarını ve yedek aksamını; bilûmum nakil vasıtalarını; bütün arsalarla binalarını, Şirkete aid bütün mobilya, mefruşat ve demirbaş eşyasını ve kırtasiye levazımını, velhâsıl, bu mukavelede yazılı diğer hükümler mahfuz kalmak üzere Şirketin Türkiyede mevcud menkul ve gayri menkul bütün mal, hak ve menfaatlerini;

Aşağıda yazılı hükümler dairesinde ve 1 kânunusani 1939 tarihinden muteber olmak üzere Hükümete devir ve temlik ve Hükümet dahi bu devir ve temlik kabul etmiştir.

Binaenaleyh işletme muamelâtının 1 kânunusani 1939 tarihinden itibaren vereceği kâr ve zarar Hükümete aid olacaktır.

Hükümet, yukarıda sayılan bütün malların şimdiki hal ve vaziyetlerini bildiğini beyan ve bunların bu hal ve vaziyetlerle devir ve temlikini kabul etmiştir.

Üçüncü şahıslara karşı haklar ve borçlar

Madde — 2

1 kânunusani 1939 tarihine kadar şirketin yaptığı bütün akid ve fiillerinden veya sebebiyet verdiği hâdiselerden doğan haklarla borçlar ve mesuliyetler tamamen Şirkete aiddir.

Buna mukabil, 1 kânunusani 1939 dan sonrakiler Hükümete aiddir.

Ancak 1 kânunusani 1939 tarihinden önce Şirket tarafından yapıp da hükümleri bu tarihten sonraya da sari olan akidler eskisi gibi merî kalacak ve bu akidlerden 1 kânunusani 1939 tarihinden önce doğan hak ve borçlar Şirketçe ve bu tarihten sonra doğacak hak ve borçlar dahi Hükümetçe istimal ve ifa olunacaktır. Bu kabîl akidlerin mahiyetleriyle Akidlerin isimlerini gösteren liste bu mukaveleye bağlıdır.

Mezkûr listede yazılı akidler dolayısıyla 1 kânunusani 1939 dan sonraki zamana aid olmak üzere Şirket tarafından peşin olarak tesviye edilmiş paralardan bu tarihten sonraya müteallik kısmı Şirkete tediye edilecektir.

1 kânunusani 1939 tarihinden evvel sipariş edilib de mezkûr tarihe kadar mağazaya girmemiş malların bedellerine mukabil Şirketin 1 kânunusani 1939 dan evvel ödemiş olduğu paralar (1938 senesi nihayetinde iptidai tesisat veya levazım ve mevcudat hesablarna geçirilmemiş olmak kaydile) Hükümet tarafından Şirkete ödeneceği gibi bakiyesi de aynı kayidle bayilere yine Hükümetçe tediye edilecektir.

1 kânunusani 1939 tarihinden önce mağazaya girmiş ve yukarıki fıkrada yazılı hesablara kaydedilmiş bulunan malların bedeli Şirket tarafından ödenecektir.

İşletmenin temini için 1 kânunusani 1939 tarihinden itibaren Şirketçe yapılmış olan akidler, olduğu gibi Hükümet tarafından ifa edilecektir.

Teslim edilecek evrak ve vesikalar

Madde — 3

Şirket, mevcut veya yapılması mutasavver bütün tesisatına aid, plân, proje ve etüdüleri ve fennî evrakı, gayrimenkulelerine aid tasarruf vesikalarını, işletme işlerine aid her türlü evrak ve istatistikleri ve grafikleri ve tarife etüdülerini Şirketin muhasebe, kasa, mağaza, demirbaş eşya ve atelye defterleri gibi esas ve muavin defterlerini (Hem Türkçe, hem Fransızca tutulan defterlerin yalnız Türkçeleri teslim edilecektir), malzeme siparişlerine aid dosyaları, blânço defterleriyle anekslerini, şebekeye müteallik fotoğraf ve haritaları, memurlara ve müstahdemlere aid sicil dosyalarını, kütübanesinde mevcut bütün kitab ve mecmua ve dokümanları (2) nei madde mucibince Hükümete intikal edecek akidlere müteallik dosyaları Hükümete teslim edecektir. Münhasıran şirketi alâkadâr eden diğer vesikalar ve bu meyanda Hissedarlar umumî heyetlerine aidevrak ve defterler ile derdest vergi ihtilâflarına ve davalara aid bulunan dosyalar Şirketçe muhafaza edilecektir.

Her iki taraf, diğerinde kalan eski ve yeni evrak ve vesaiki lüzumu halinde tedkik etmek ve icâbında musaddak suretlerini bırakmak şartile asıllarını almak hakkını muhafaza eder.

* Ticaret kanununun (75) nei maddesi mucibince Hükümete teslim edilen mecburî ticaret defterlerinin on beş sene muhafazâ edilmesi hakkındaki vecibe Hükümetçe ifa edilecektir.

Malların tescili

Madde — 4

Birinci madde ile Hükümete devir ve temlik edilen gayri menkullerin ve icabeden menkullerin tapu, kadastro ve diğer dairelerde kayid ve tescilleri muamelesinin icrası Hükümetçe temin olunacaktır.

Şirket, gayrimenkullerin Hükümet uhdesine devir ve ferağı için Hükümetin göstereceği bir veya bir kaç şahıs adına tapuca tescile elverişli olacak şekilde bir vekâletname vermekle bu husustaki taahhüdünü ifa etmiş sayılacaktır.

Şirkete aid arsalar üzerine yapılmış olan binaların tapuda kayidleri icra edilmemiş ise bu kayidlerin ikmali için yapılacak muamele ve masraflar Hükümetçe ifa edilecektir.

Resim, vergi ve masraflar

Madde — 5

Bu mukavele mucibince Hükümete devredilen bilûmum malların devir ve ferağı için yapılması icab eden masraflarla harçlar ve damga resimleri ve Evkafa aid taviz bedelleri ve bu mukavelenin icrasına taallûk eden muamelelerin tâbi bulunduğu bütün resim ve vergiler ve gerek bu mukavelenin gerekse bunun hükümlerine göre verilecek makbuzların tâbi bulunduğu damga resimleri Hükümete aiddir.

Bu mukaveleye göre Şirkete aid bulunan mebalîğ tasfiye sonuna kadar her türlü vergilerden muaf olacaktır.

Şirketin tasfiyesi ve bunun için yapılacak tescil ve diğer muameleler hiç bir vergi ve resim ile mükellef tutulmıyacaktır.

Şirketin memur ve müstahdemleri

Madde — 6

Umum müdür ile muavini müstesna olmak üzere Şirketin fiili devir tarihi olan 1 mart 1939 tarihinde mevcut bütün memur ve işçileri Hükûmete intikal edecektir.

31 kânunuevvel 1938 tarihindeki ihtiyat sandıklarının (203 806,59) iki yüz üç bin sekiz yüz altı lira elli dokuz kuruş ve Muavenet sandıklarının (202 598,98) iki yüz iki bin beş yüz doksan sekiz lira doksan sekiz kuruş ve hususî sermaye olarak (164 591,11) yüz altmış dört bin beş yüz doksan bir lira on bir kuruş ile ikraz ve iane sandıkları bakiyesi olan (2 496,18) iki bin dört yüz doksan altı lira on sekiz kuruşdan ibaret mebalîğ mübayaaya bedelinden tenzil edilmiş olub Hükûmet bu mebalîği temin ettiğini beyan eder.

Ancak yukarıda zikrolunan sandıkların 31 kânunuevvel 1938 tarihinde mevcudlarının tesbitinde hata veya nişyan dolayısıyla bir fazla veya noksan bulunduğu tahakkuk ederse, bu fazla veya noksan Şirketin matlub veya zimmetine kaydedilecektir.

Diğer taraftan Şirketin memur ve işçilerine karşı gerek kanun hükümlerinden ve gerek iş akidelerinden doğan her türlü taahhüd ve vecibeleri Hükûmete intikal etmiş olacak ve bu sebeble Şirket, her ne nam ile olursa olsun hiç bir tazminat vermeğe mecbur olmayacaktır.

Şirketin 1 - I - 1939 tarihinden evvel memur ve müstahdemlerine yukarıda yazılı sandıklar muamelelâtı haricinde vermiş olduğu avanslar, her bir avansın tâbi bulunduğu tahrirî şartlar dahilinde Hükûmetçe Şirket hesabına tahsil edilecektir.

Ancak tahsil edilemeyen paralar için Hükûmet takibat yapmayacağı gibi tahsilât işinden dolayı da bir mesuliyet kabul etmeyecektir. Şirket bu alacaklarını takibde muhtardır.

Şirket, memur ve müstahdemlerinden almış olduğu kefalet paraları ile sair her türlü teminatı, sahiblerinin isim ve hüviyetlerini havi listelerile birlikte 1 mart 1939 tarihinde Hükûmete teslim edecektir.

Mübayaaya bedeli olarak Hükûmetçe verilecek tahviller ve bunların tâbi olduğu hükümler

Tahvillerin ihracı

Madde — 7

Hükûmet, imtiyazın mübayaası ve işbu mukavelename mucibince Şirket tarafından devir ve temlik olunan mallarla hakların ve menfaatlerin, altmıncı maddede sözü geçen dört sandığın mevcudları tenzil edildikten sonra kalan bedeline mukabil «(% 5) yüzde beş faizli 1939 Türk borcu tahvilleri» namile çıkaracağı itibarî resülmali (169 000) yüz altmış dokuz bin İngiliz lirası olan hâmiline muharrer beheri (10) on İngiliz liralık (16 900) on altı bin dokuz yüz adet birlik tahvilâtı Şirkete teslim etmeği taahhüd eder.

İsmi geçen tahviller; en geç 1 Eylül 1939 tarihine kadar Şirketin talebine göre Brükselde veya Londra'da teslim edilecektir. Teslim mahalli Şirketçe bir ay evvel bildirilecektir.

Hükûmet, tahvilleri bu suretle teslim etmekle Şirketin hissedarlarına karşı mübayaaya bedelinden doğan her türlü vecibe ve mesuliyetten beri olacaktır. Tahvillerin ihraç masrafları ve (% 2) yüzde iki nisbetindeki damga resmi Hükûmetçe tediye edilecektir.

Şu kadar ki bu tahvillerin verilecek damga resmi tahvilâtın itibarî kıymetinin (% 2) yüzde ikisinden fazla olduğu takdirde bu fazla Şirket tarafından tesviye olunacaktır.

Tahvillerin evsafı

Madde — 8

Bu tahviller Türkçe ve Fransızca yazılı olmak üzere bağı nümune şeklinde ve (1) birden (16 900) on altı bin dokuz yüze kadar müteselsil numaralı olacak ve her tahvilde kırk iki kupon bulunacaktır. Tahviller her yıl yarı yarıya 1 kânunusani ve 1 temmuz tarihlerinde vacibütediye olmak üzere

senede (% 5) yüzde beş faiz getirecek ve birinci kuponun vâdesi 1 temmuz 1939 tarihinde gelecektir.

Bu itibarla her kupon (5) beş şiling kıymetinde olacaktır.

Tahviller 1 kânunusani 1940 tarihinden itibaren en çok yirmi senelik bir müddet içinde aşağıdaki (10) neu maddede yazılı şerait dairesinde itfa edilecektir.

Tediye ve borsa kayid yerleri, malî servis, tayin edilen yerlerin her hangi birinde tediye

Madde — 9

Kuponlar ve tediye davet olunan tahviller Ankara, Brüksel, Paris, Londra, Zürichte ve Hükümet ile Osmanlı Bankası arasında uyuşularak tayin edilecek diğer yerlerde tediye olunacaktır.

Hükümet bu tahvilleri yukarıda yazılı yerler borsalarının resmî kayıtlarına idhali için salâhiyetdar makamlar nezdinde lâzım gelen teşebbüsleri yapmağı taahhüd eder.

Kuponların ve kurada çıkmış olan tahvillerin tediyesi aşağıdaki müesseseler tarafından yapılacaktır.

Türkiyede:

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası;

Osmanlı Bankası

Fransada ve İngilterede:

Osmanlı Bankası ve bu banka tarafından Hükümetin muvafakatile tayin edilecek müesseseler:

Belçikada Bank dö Brüksel;

İcabi halinde diğer memleketlerde aynı suretle tayin edilecek müesseseler tarafından.

Şurası mukarrerdir ki Şirket mevcut bulunduğu Osmanlı Bankası diğer müesseseleri tayin hususunda, Şirketin muvafakatini istihsal edecektir.

Tediye vazolunacak meblâğların mukabili, tediye yerlerinden her hâmilin ihtiyar edeceği her hangi birinde kuponların veya kurada çıkmış olan tahvillerin ibraz edildikleri günün rayici üzerinden hâmillere mahallî para ile ödenecektir.

Tahvillerin itfası

Madde — 10

1 — Tahvillerin itfası; her yarı yıl esnasında Osmanlı Bankası tarafından Hükümetin menfaatlerine en uygun şekilde yapılacak ve itfa akçesi her yarı yıl evvelce itfa edilmiş olan tahvillerin faizle kabarcaktır.

İtfa; ya tahvillerin fiatı başabaştan aşağı ise; borsada mubayaa suretile veya fiatler başabaşa irişmiş yahud başabaşı geçmişe kura çekmek suretile yapılacaktır.

Başabaş fiat, işlemiş olan faizler nazarı itibare alınmak suretile hesap edilecektir.

Her vâdede itfaya tahsis edilen bütün meblâğlar müteakib yarı yıl zarfında kullanılacaktır.

2. — Mübayaalar; Osmanlı bankası ve Türkiyede: Merkez bankası ve Osmanlı bankası, Fransada ve diğer yerlerde: Osmanlı bankası veya tayinedeceği diğer müesseseler vasıtasile yapılacaktır. Bu mübayaalar tahvillerin resmen mukayyed buldukları borsalarda ve bunlar arasında da tahvillerin fiatçe en aşağı olanlarından yapılacak ve bu muamelenin istilzam ettiği masraflarla icabında muhtelif yerlerde tahvillerden koparılmış kuponlardan doğan farklar hesaba katılacaktır.

Mubayaa edilen tahvillerin her yerin âdetine göre usul ve teamüle muvafık olarak teslimi lâzımdır.

Mübayaalar, her yarı yılın ilk beş ayı esnasında mümkün mertebe müsavi bölümlerle sıralanacaktır.

Tahvillerin iriştikleri fiatlardan dolayı her hangi bir ay zarfında mubayaa da kullanılmayan her meblâğ müteakib aya isabet eden mubayaa akçesine ilâve olunacaktır.

Yarı yılın itfaya mahsus tediye karşılığı bu yarı yıl esnasında kısmen veya tamamen mubayaada kullanılmadığı takdirde böyle elde kalan meblâğ kura çekmek suretile itfaya tahsis olunacaktır.

3. — İcabetdiği zaman kura keşideleri 1 haziran ve 1 kânunuevvelde Pariste Osmanlı bankası tara-

fından Hükümetin bir murahhasının huzurunda yapılacaktır.

Kura listeleri tediye müesseseleri nezdinde hâmillerin emrine hazır tutulacaktır.

1 haziranda kurada çıkan tahviller müteakip 1 temmuzda ve 1 kânunuevvelde kurada çıkan tahvillerde müteakib 1 kânunusanide bu tahvillerin kuponlarile birlikte tediyeye vazolunacaklar ve bu kuponların ödeneceği tediye akçesi ile başabaş olarak ödeneceklerdir.

Kurada çıkan tahviller, itibarî balıgleri bilfiil tediyeye vazolunduğu günden itibaren, faiz getirmeyeceklerdir.

Tediyeye ibraz olunan her tahvilin tediyeye vazolunduğu tarihten sonraki bütün kuponlarını hâmil bulunması lâzımdır. Noksan olan kuponların kıymeti, hâmile ödenecek meblâğdan indirilecektir.

Noksan kuponların balığı, tediye edilecek meblâğa müsavi veya bu meblâğdan fazla ise kurada çıkmış olan tahvil tediye edilmeyecektir.

Müruru zaman

Madde — 11

Tahvillerin tediyeye vazolunacakları tarihten itibaren beş sene zarfında tediyeye ibraz edilmeyen kuponları ve kurada çıktıkları halde tediyeye vazedildikleri tarihten itibaren on sene zarfında tediyeye ibraz olunmayan tahviller, Hükümet lehine müruru zamana uğrayacaklardır.

Tahvillerin Türkiyedeki vergi muafiyeti

Madde — 12

Tahvillerle kuponları, bu tahvillerin tamamile itfasma kadar Türkiyede bütün vergilerden muaf olacaktır.

Komusyon ve servis masrafları

Madde — 13

1. - Tahvillerin malî servisi için Hükümet tarafından verilecek komusyonlar şu suretle tesbit olunmuştur :

A. - Faiz servisi : Beher birlik kupon için asgarî miktar (0.40) yüzde kırk peni olmak üzere hâmile tediye edilecek gayri safi meblâğın (%1/2) (yüzde yarı) ı.

B. - İtfa servisi : Beher birlik tahvil için asgarî miktar (4) dört peni olmak üzere mübayaa fiyatının veya kurada çıkmış olan tahvil için tediye olunan gayri safi meblâğın (%3/8) (yüzde üç taksim sekiz).

Komusyonlar mikdarının; ahval ve şeraite göre Hükümet ve Osmanlı bankası arasında uyushularak her zaman yeni bir tedkike tâbi tutulabileceği mukarrerdir.

2. - Cari servis masrafları :

Sadece tediye ve müruru zaman ilânlarının ve kurada çıkmış olan tahviller listelerinin tabı masraflarını, bu ilân ve listelerin neşri masraflarını, kura masraflarını, damga ile zimba aletleri masraflarını, tahvillerin mübayaa müteallik simsariye ve borsa vergilerile sair masraflarını, tediye edilen kuponların ve itfa olunan tahvillerin nakil ve sigorta masraflarını, posta ve telgraf ücretlerini ihtiva eder.

3. - Birinci paragrafta yazılı komusyonlarla ikinci paragrafta yazılı servis masrafları için yıl taksitlerinden alınmak üzere senede (200) iki yüz İngiliz liralık bir meblâğ tahsisi kabul edilmiştir. Ancak ilk iki yarı yıl taksitlerinin her biri için bu meblâğ (60) altmış İngiliz lirasından ibaret olacaktır.

Her yarı yıl taksiti zamanında bu paradan kullanılmayan miktar müteakib devrede 10 neu madde mucibince istimal edilmek üzere fevkalâde itfaya tahsis olunur.

Yıl taksitlerinin tediyesi ve tediyeye karşılıklarının tesisi

Madde — 14

1. - Hükümet, 10 Haziran 1939, 10 birinci kânun 1939 tarihlerinde (4.225) dört bin iki yüz yirmi beş İngiliz lirası tahvillerin faizine ve (60) İngiliz lirası da 13 ncü maddede yazılı komüsyon ve servis masraflarına aid olmak üzere Osmanlı bankası Londra merkezine beheri (4.285) dört bin iki yüz seksen beş İngiliz liralık iki taksit tediyeye edecektr.

Bu tediyelerden başka tahvillerin tamamen itfasına kadar Hükümet, 1 kânunusaniden başlayan ve aynı senenin kânunuevvel sonunda biten ve 1 kânunusani 1940 da başlayacak olan her malî sene için (13.464) on bin dört yüz altmış dört İngiliz lirasını tahvillerin faiz ve amortisman servisine ve (200) iki yüz İngiliz lirasını da (13) ncü maddede yazılı komüsyon ve servis masraflarına aid olmak üzere Osmanlı bankası Londra merkezine ceman (13.664) on üç bin altı yüz altmış dört İngiliz liralık bir yıl taksiti ödeyecektir.

2. - Yıl taksiti her biri (6.832) altı bin sekiz yüz otuz iki İngiliz liralık iki müsavi yarı yıl taksitine ayrılacak ve birinci yarı yıl taksitinin tediyeye vadesi, 10 Haziran 1940 ve ikincisinin ki bunu takip eden 10 kânunuevvelde olacaktr.

3. - Osmanlı Bankası Londra merkezi kendisine verilen yarı yıl taksitinden evveleminde her vâde anında henüz itfa edilmemiş bulunan tahvillerin (% 5) yüzde beşten faizlerini ve bu faizlere aid banka komüsyon ve servis masraflarını ve ondan sonra da işbu mukaveleye merbut amortisman cedveline göre itfa edilecek tahvillerin adedinin başabaş kıymetine tekabül eden meblâğı ve bu itfaya müteallik banka komüsyonları ve servis masraflarına ayıracak ve bu mukavele mucibince istimal edilmek üzere tahsis edilecektir.

Bu mikdarlar ayrıldıktan sonra artacak her meblâğ 10 ncü madde mucibince istimal edilmek üzere fevkalâde itfalara ve bu itfalara müteallik banka komüsyonları ile servis masraflarına hasrolunacaktır.

Bu maddede yazılı komüsyon ve servis masrafları işbu mukavenenin 13 ncü maddesinde gösterilmiş olanlardır.

4. - Hükümet her yarı yıl taksitini Osmanlı bankası Londra merkezinde tesis edince hâmillere karşı işbu yarı yıl için her türlü borçtan kurtulacaktır.

5. - Osmanlı Bankası tahvillerin faiz ve itfa ser-visini, tahvillerin tamamile itfasına kadar Hükümetçe tediyeye olunacak yıl taksitleri vasıtasile ve işbu mukavenenamede kararlaştırılan şartlar daire-sinde temin edecektir.

Hâmillerin temsili

Madde — 15

Hâmillik; Hükümete karşı münhasıran Bürükselde Bank dö Brüksel tarafından temsil olunacak ve tahvillere aid işbu mukavenenin malî hükümlerine müteallik maddelerine icabında Hükümetin muvafakatile vuzuh vermeğe mezun olacaktır.

İşbu malî hükümlerin tefsir veya icrasında Hükümetle Bank dö Brüksel arasında zuhur edebilecek her ihtilâf diğer tarafın yazılı tebliğinin vusulünden itibaren (30) gün zarfında her iki tarafa tayin edilecek iki hakem tarafından hallolunacaktır.

Bu hakemler tayinleri tarihinden itibaren iki ay zarfında ihtilâf hakkında ittifakla karar verecekler yahud icab ediyorsa, reyler arasındaki tesaviyi izale için, bir üst hakem tayin eyleyeceklerdir.

Gerek otuz günlük mehil zarfında iki taraftan birinin hakeminin tayin edilmemesi ,gerek üst hakemin intihabı hususunda hakemler arasında ittifak hâsil olamaması halinde, bu cihet en ziyade süratle davranan tarafın müracaati üzerine İsviçre federal mahkemesi reisi tarafından hallolunacaktır.

Hakem kararı katği ve derhal vacibülinfaz olacaktır.

İki taraftan her biri kendi hakeminin masraflarını deruhde edecek ve üst hakemin ücreti ile hakeme müracaat yüzünden doğan müşterek masraflara yarı yarıya iştirak eyleyecektir.

İşbu mukavelede kararlaştırılan yıl taksitinin Hükûmet tarafından tediyesi hiç bir halde Hükûmetle şirket veya işbu mukavele mucibince ihraç edilecek tahvilât hamilleri mümessili arasında çıkacak ihtilâflar yüzünden tehir veya tatil edilmeyecektir.

Brükselde (Bank dö Brüksel) bu madde ile kendisine tevdi edilen vazifeyi kabul etmediğini bu mukavelenin imzası tarihinden itibaren üç ay zarfında bildirdiği takdirde bunun yerine Hükûmetin mufafakati ile şirketeğe diğer bir müessese ikame olunabilecektir.

Osmanlı ve Merkez bankalarının Hükmete karşı vaziyetleri

Madde — 16

1 - Hükûmet her yıl taksitini Osmanlı bankasına yatırmca bu banka İstanbul, Paris, Londra, Brüksel ve Zürihte gazetelerle hâmilleri kupon bedellerini tahsile davet edecek ve bu ilânın bir suretini de Resmî Gazete ile neşredilmek üzere Ankarada Cümhuriyet merkez bankasına gönderecektir.

2 - Osmanlı bankası, her üç aylık devre zarfında tediye edilen kuponları ve itfa için mubayaa edilen tahvilleri iptal ile bordroları ile bu devreyi takib eden en geç üç ay zarfında Ankarada Cümhuriyet merkez bankasına göndereceği gibi usulen tediye ettiği masraf evrakını dahi müfredatlı cedvellerile aynı müddette bu bankaya gönderecek ve Merkez bankasına karşı vereceği hesap neticesinde Hükmete karşı olan mesuliyetten beri olacaktır.

3 - Merkez bankası, tediye edilmiş kupon ve tahvilleri ve yapılan masrafları tedkik ve alel-usul tesis edeceği defterlere kaydedecek ve tahvillerle kuponların emarjemanını yapacak ve her yarı yıl muamelâtını müteakib altı ay zarfında bir hesap hulâsası ile Hükûmete bildirecek ve tediye evrakı ile itfa edilmiş tahvil ve tediye olunmuş kuponları Hükûmet emrine âmade tutacaktır.

Merkez bankasının deruhde edeceği bu vazifenin icab ettireceği masrafların mukabili Hükûmet ile Merkez bankası arasında tesbit ve Hükûmetçe bu bankaya ayrıca tediye olunacaktır.

Hariçî alacaklar hakkında müsavi muamele

Madde — 17

Hükûmet Türk Devletinin hariçî alacaklarının cümlesine tatbik edilmek üzere umumî tedbirler almağa lüzum gördüğü takdirde Hükûmete sırf banka avansı mahiyetinde yapılmış olan avansların alacaklıları hariç kalmak üzere işbu tahviller hâmilleri hal ve istikbalin diğer hariçî alacaklıları arasında en müsaid muameleye mazhar olandan daha az müsaid bir muameleye tâbi tutulmayacaktır.

Müteferrik hükümler

Devir ve temlikten hariç kalanlar

Madde — 18

Şirketin 31 kânunuevvel 1938 tarihinde gerek kasalarında ve gerek bankalarda mevcut paraları ile cüzdanını teşkil eden esham ve kıymetler ve alelittlak tahakkuk etmiş ve edecek alacakları tamamen şirketin malı olarak kalacaktır.

Hakeme müracaat

Madde — 19

Bu mukavelenin tefsir veya icrasından dolayı Hükûmet ile Şirket arasında çıkacak her türlü ihtilâf (15) nci maddede yazılı hükümler dairesinde hakem usulü ile hal ve tesviye edilecektir.

Osmanlı bankasının vazife ve salâhiyetlerin kabul sureti

Madde — 20

İşbu mukavelenamenin bir sureti, imzasını müteakib Hükûmet veya Şirketçe Osmanlı bankasına tevdi olunacak ve mezkûr banka tarafından bu mukavele ile kendisine tevdi olunan vazife ve salâhiyetlerini tamamen kabul edildiği bir ay zarfında Âkidlere bildirilmediği takdirde bu vazife ve salâhiyetler, Hükûmet ile Şirket arasında uyuşularak diğer bir banka veya müesseseye tevdi olunacaktır.

İbra

Madde — 21

Hükûmet ve Şirket şimdiye kadar akdedilmiş olan bütün imtiyaz mukavele, şartname ve zeyilleri ile itilâfnameler ve Şirkete tebliğ edilmiş olan her türlü kararlar mucibince birbirlerine karşı haiz oldukları bütün hak ve vecibelerle 1 kânunusani 1939 tarihinden evvelki zamana aid (vergi ve resme - Şirketin belediye ve imtiyaz mukavele ve şartnameleri mucibince Vilâyet hususî idaresine vermekle mükellef bulunduğu vergi ve resimler hariç - müteallik her türlü mükellefiyet ve mesuliyetler de dahil olduğu halde) her türlü iddia ve mütalebelerden birbirlerinin zimmetlerini (işbu mukavele hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla) müteakiben ibra etmişlerdir.

Şu kadar ki Şirketin 1 kânunusani 1939 tarihinden evvel Hükûmete, Hükûmete mensub dairelere ve belediye, imtiyaz mukavele ve şartname mükellefiyetleri haricinde yaptığı inşaat ve ameliyattan ve gümrükler ve mahkemeler ve sureti umumiyyede sair daire ve makamlar nezdinde para teminatı veya teminat mektubu suretile yaptığı tevdiattan mütevellid alacakları, vergi ihtilâflarına aid 7 - 2 - 1939 tarihli Şirket mektubunun ilişiği listede mukayyed vergilere mahsuben Şirket tarafından aynı listede tediye edilmiş olduğu gösterilen mebalîğ ile İstanbul Elektrik İşleri Umum müdürlüğüne olan borçları bu ibradan harihtir.

Ancak Şirketin 31 kânunuevvel 1938 tarihinde «İlk tesisat ve malzeme ve mevcudat» hesaplarna geçirilmiş olan tesisat bedelleri ile gümrüklerdeki depozitolardan mütevellid matlubatı istemeğe hakkı olmayacaktır.

Tesisatın Hükûmete filen devir ve teslimi

Madde — 22

Şirketin birinci maddede yazılı bütün tesisatının Hükûmete devir ve teslimi muamelesine bu mukavelelerin imzası tarihinde başlanacak ve bu muamele 1 mart 1939 tarihinde ikmal edilerek bu tarihte işletme filen Hükûmete geçmiş olacaktır.

Devir ve tesellüm muamelesi, Hükûmet ve Şirket tarafından intihab olunacak muhtelit bir heyet marifetile yapılacaktır.

Mukavelelerin tasdikı

Madde — 23

Bu mukavele, bir taraftan Hükûmetçe Büyük Millet Meclisinin ve diğer taraftan Şirketçe hissedarlar Umumî Heyetinin tasdikına arz edilecek ve neticesi her iki tarafça diğerine alelûsul tebliğ olunacaktır.

Mükavelelerin muteber metni

Madde — 24

Bu mukavele, türkçe ve fransızca olarak 7 şubat 1939 tarihinde imza ve teati edilmiştir. İhtilâf vukuunda Türkçe metin muteberdir.

H. Speciael A. Çetinkaya

Tahvil nümunesi

% 5 faizli 1939 Türk borcu tahvilleri hâmiline muharrer bir kâta tahvil senedi

Türkiye Cümhuriyeti yüzde 5 faizli 1939 Türk borcu tahvilleri ta-
rihli numaralı kanuna tevfikân Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından tas-
dik edilen 7 şubat 1939 tarihli mukavelename mucibince beheri (10) on İngiliz lirası kıymetinde
(16.900) on altı bin dokuz yüz tahvile taksim edilmiş (169.000) yüz altmış dokuz bin İngiliz lira
sı itibarî resülmal ile ihraç olunmuştur.

Hâmiline muharrer bir kâta tahvil senedi No.

İtibarî resülmali (10) on İngiliz lirasıdır. Yarı yarıya 1 kânunusani ve 1 temmuzda vacibüt-
tediye olmak üzere senede (10) şiling faiz getirecek ve (5) şiling kıymetinde olan birinci kupon
1 temmuz 1939 vâdesinde ödenecektir.

Kuponların tediyesi ve kurada çıkmış olan tahvillerin ödenmesi aşağıda gösterilen müesseseler ta-
rafından yapılacaktır.

İstanbulda. —

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası ve Osmanlı Bankası.

Londra ve Pariste. —

Osmanlı Bankası ve icabında Türkiye Hükûmetinin muvafakati ile bu Banka tarafından tayin
edilecek müesseseler

Bürükselde. —

Bank dö Brüksel.

Zurihte ve icabı halinde diğer yerlerde, aynı suretle Osmanlı Bankası tarafından gösterilecek mü-
esseseler.

İşbu tahvillerle kuponları Türkiyede bütün vergilerden muaf olacaktır.

Tediye akçesi

İşbu tahvilin resülmal ve faizi İngiliz lirası olarak vacibüttediyedir.

Tediye vazolunan meblâğların mukabili hâmillerin ihtiyar edeceği tediye mahallerinin her han-
gi birinde kuponların veya kurada çıkmış olan tahvillerin ibraz edildikleri günün rayici üzerinden
hâmillere mahallî para ile ödenecektir.

İtfa

İşbu tahviller her yarı yıl ve 1 kânunusani 1940 tarihinden azamî yirmi sene zarfında itfa edilecek
ve itfa akçesi her yarı yıl evvelce itfa edilmiş olan tahvillerin faizile kabarcaktır. Her vâdede it-
faya tahsis edilen meblâğlar müteakib yarı yıl zarfında tamamen kullanılacaktır. İtfa, tahvillerin fi-
yatı başabaştan aşağı ise borsada mubayaa suretile ve fiatlar başabaşa ermiş veyhud başabaş geçmiş
ise kura çekmek suretile yapılacaktır. İcab ettiği zaman kura keşideleri 1 haziran ve 1 kânunu-
evvelde Osmanlı bankası tarafından Londrada yapılacak ve 1 haziranda kurada çıkan tahviller 1
temmuzda, ve 1 kânunuevvelde kurada çıkan tahviller 1 kânunusanide bu vadelerin kuponları ile
birlikte tediye vazolunacaktır. Kurada çıkan tahviller, itibarî balıği bilfiil tediye vazolunduğu
günden itibaren faiz getirmeyeceklerdir.

Müruru zaman

Bu tahvillerin tediye vazolundukları tarihten itibaren beş sene zarfında tediye ibraz edilme-

miş kuponları ve kurada çıktıkları halde tediyeye vazedildikleri tarihten itibaren on sene zarfında ibraz olunmayan tahviller Hükûmet lehine müruru zamana uğrayacaklardır.

Tediye karşılıklarının tesisi

İşbu tahvillerin faiz ve itfa servisine aîd tediye karşılıkları Osmanlı bankasında tesis olunacaktır. Yarı yıl tediye karşılıkları bir defa teessüs edince, Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti bu yarı yıl için, hâmillere karşı her türlü borçtan berî olacaktır.

Hâmillerin temsili

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti nezdinde hâmiller münhasıran Brükselde Bank dö Brüksel tarafından temsil edilecektir.

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti namına
Maliye vekili
(Matbu imza)

Osmanlı bankası bu tahvillerin faiz ve itfa servisini, tahvillerin tamamen itfasına kadar, Hükûmetçe tediye olunacak yıl taksitleri vasıtasile ve 7 şubat 1939 tarihli mukavelenamede kararlaştırılan şartlar dairesinde temin edecektir.

Osmanlı bankası namına
(Matbu veya yazı ile imza)

Not : I

Hükûmetçe arzu edildiği takdirde bu tahvil Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti mümessilinin de matbu imzasını taşıyacaktır.

Not : II

Tahvillerin tabı esnasında Hükûmetle Şirket arasında teati olunub (3) ve (4) numaralı zeyillerde münderiç bulunan mektubların mevzuunu teşkil eden anlaşma nazarı itibara alınacaktır.

% 5 faizli 1939 Türk borcu tahvillerinin itfa cedveli

Yarı yılların sıra No. sı	Tedavülden çekilecek tahvil adedi	Yarı yılların sıra No. sı	Tedavülden çekilecek tahvil adedi	Yarı yılların sıra No. sı	Tedavülden çekilecek tahvil adedi
1	251	14	346	27	477
2	257	15	354	28	488
3	263	16	363	29	501
4	270	17	372	30	513
5	277	18	382	31	526
6	284	19	391	32	539
7	290	20	401	33	553
8	298	21	411	34	566
9	305	22	421	35	580
10	313	23	432	36	595
11	321	24	443	37	610
12	329	25	453	38	625
13	337	26	465	39	641
				40	657
				Umumî yekûn	16.900

Ankara, 7 şubat 1939

Istanbul Tramvay Şirketine

Hükümetle Şirketiniz arasında bu günkü tarih ile imzalanan mukavelede yazılı (% 5 faizli Türk borcu tahvilleri) mürettebatının 31 kânunuevvel 1940 tarihine kadar muvakkat ve istisnai tarzı tediye si hakkında aramızda takarrür eden aşağıda yazılı mutabakatı işbu mektubla teyid eylerim.

Bu müddet zarfında mezkur tahvillere aid taksitlerin Türkiye Hükümeti ile eski Osmanlı Borçları Düyunu Umumiye Meclisi arasında akdedilen ve Türk ve Fransız Hükümetleri arasında 18 temmuz 1938 tarihinde teati edilen mektublarla tâdil edilen 24 haziran 1936 tarihli itilâfname hükümleri dahilinde tediyesine ve bahsi geçen itilâfnamede yapılacak her hangi bir tadil, tahdid, tedid veya temdidin 1939 tahvilleri hakkında tatbikına Hükümetçe muvafakat edildiğini beyan eylerim.

Muvakkat tediye rejimi hakkında 1939 tahvillerinin zahrına kaydedilecek metin, Elektrik Şirketi için verilen % 5 faizli 1938 Türk borcu tahvillerinedercedilecek metnin aynı olacaktır.

Nafia vekii
Ali Çetinkaya

Ankara, 7 şubat 1939

Nafia vekâletine

Ankara

Bu günkü tarihle imzaladığımız mukaveleye atfen yüzde 5 faizli 1939 Türk borcu tahvillerinin tarzı tediyesi hakkında tarafı Devletlerinden yazılmış olan bu günkü tarihli mektubu aldığımızı ve mün-dericâtını kabul etmekte olduğumu arz ederim.

İstanbul Tramvay Şirketi
Müessili
Speciael

İstanbul tramvay
şirketi

Lef. No. 5

Ankara, 7 şubat 1939

Nafia vekâletine

Ankara

Bugünkü tarih ile imza edilen mukaveleye atfen Hükûmete ve Şirkete aid olacak mebalîğ hesabının aşağıdaki şekilde tanzim edilmesini teklif ile mubahiyim.

1939 senesi 28 şubatında aşağıdaki mevâtîdi ihtiva eden ilk bir hesap tanzim edilecektir.

A - Şirketin matlubunda:

1. — 31 knunuevvel 1938 tarihindeki kasa ve banka mevcudları ile cüzdandan koparılmış kuponlar. (Banka mevcudlarına 1 kânunusaniden 28 şubat 1939 tarihine kadar ki banka faizleri ilâve edilecek ve koparılmış olan kuponlara da tahsilleri gününden 28 şubat 1939 a kadar ki banka faizleri ilâve edilecektir.)

2.— Hükûmet ile bugünkü tarihle akdedilen işbu mukavelenamenin 2 nei maddesine tevfiikan Şirkete aid olan mebalîğ;

3. — 7 kânunusani 1939 dan evvele aid olup mezkûr tarihten evvel kasa veya banka hesabına geçirilmemiş olan işletme hasılatı;

4. — 1 kânunusani 1939 - 28 şubat 1939 tarihleri arasındaki müddet zarfında tahsil edilip mukavelenin 6 ve 18 nei maddeleri mucibince her ne nam ile olursa olsun şirkete aid bulunan diğer her nevi mebalîğ;

5. — 1 kânunusani 1939 tarihinden sonra akdeylediği istikrazlar üzerinden yapmış olduğu tahsilât için İstanbul Tramvay şirketinin borçlu bulunduğu mebalîğ;

6. — Enebi müstahdemlerin hesabının tasfiyesine mahsus (5 000) beş bin liralık bir meblâğ;

7. — Mukavelenin Türkçe ve Fransızca nüshalarının tabı masrafları.

B - Şirketin zimmetinde :

1. — 1 kânunusani 1939 tarihinden evvel satılmış olup mezkûr tarihte henüz kullanılmamış olan abonman karneleri kuponları bedelinden bu kuponlara aid belediye aidatı tenzil edildikten sonra kalan kısım;

2 — Şirket müstahdemini tarafından tevdi edilen teminat.

3 — Mezkûr mukavelenin 2 nci maddesi mucibince Şirkete terettüp eden 1 kânunusani 1939 dan evvelki vecibelerden dolayı 1 kânunusani ile 28 şubat 1939 arasında yapılan tediyat.

4 — 1 kânunusani 1939 dan sonra ikraz edilen mebalîğ için Şirketin alacaklı bulunduğu mebalîğ.

5 — 1 kânunusani 1939 tarihindenberi işletme hesabına geçirilib geçen işletme seneleri hesablarna nazaran cidden fevkalâde bir mahiyet arzeden masraflar ve bu meyanda mubayaa müzakerelerile muvazzaf mümessillerin seyahat ve ikamet masrafları gibi Hükûmetçe deruhde edilmesi lâzım gelmediği aşikâr olan masraflar.

Nafia vekâleti ile bilittifak tanzim olunacak bu hesabdan Şirket lehine tahassül edecek bakiye Şirket tarafından 28 şubat 1939 tarihindeki kasa ve banka mevduatlarından alınacak ve geriye kalan mikdar Hükûmete devredilecektir.

Bu hesaba girmemiş olan ve mukavele mucibince Şirkete veya Hükûmete aid bulunan paralar için her ay nihayetinde bilittifak bir hesap cedveli tanzim edilecek ve bu cedvel mucibince tahakkuk edecek meblâğlar borçlu tarafça (30) otuz gün zarfında tediye edilecektir.

Bununla beraber şubat ayı nihayetinde kendisine aid bulunacak olan paralara mahsuben Şirketin şubat ayı içinde (50 000) elli bin liralık bir meblâğ almağa hakkı olacaktır.

Istanbul Tramvay Şirketi
Mümessili
Speciael

Lef. No. 6

Ankara, 7 şubat 1939

Istanbul Tramvay Şirketine

Hükûmete ve Şirkete aid mebalîğ hesablarnın sureti tanzimine mütedair bu günkü tarihli mektubunuzu alıp mündericatrı ile mutabık bulunduğumu beyan eylerim.

Nafia Vekili
Ali Çetinkaya

1 son kânun 1939 dan evvele aid muhtelif mukavele ve taahhüdler

I. Meri sigorta mukaveleleri

Beyanı	Âkidler	Müddet	Meblâğ	Tarih	Mülâhazat
İlk tesisat, bina, mağaza, alât ve edevat envanteri ve mobilyamızın yangına karşı sigortası. Tediye olunmuş beş senelik prim 10 344,93 lira (kaldırımlar, raylar ve kum sigortadan hariçtir). Deniz sigortası.	Umum sigorta şirketi	1 - I - 1938 den 31 - XII - 1942 ye kadar Beş sene	1938 de sigorta edilen sermaye. Lstg. 380.860.—	23 - X - 1937	Sigorta edilen sermaye, senelik envanterlere göre her sene tebdil olunur. Polişe işlememiş primler, hissei mütenasibe üzerinden iade edilmek suretile her zaman kabili fesihdir. 87 numaralı abonman poliçesine göre
Mesuliyeti maliye tehlikelerine karşı (1 nei yangın) sigortası. Tediye olunan senelik prim 450 lira.	Ünion de Paris	13 - V - 1938 den 13-V-1939a kadar	Sigorta edilen sermaye. 100 000 lira.	29 - IV - 1933 tarafeynce üç ay evvelden taahhüdü mektubla ihbar edilmedikçe zmnı muvafakat suretile kabili teccid.	Bu sigorta, Türk anonim elektrik, İstanbul Tramvay, Tünel, Satgazel, tesisatı elektrikiye Türk anonim şirketleri adına akdedilmiştir.
Keza (2 nei yangın). Tediye edilen senelik prim. Lira, 1 nei yangına dahil. 4 otobüsün sigortası. Tediye olunmuş prim 1 483,06 lira 3 kamyonet, 3 merdiven arabası ve üç hususî otomobilin sigortası tediye olunmuş prim. 1 177,47 lira.	Ünion de Paris	Keza	Sigorta edilen sermaye. 100 000 lira.	Keza	Keza.
	Ünion de Paris	Primleri her sene tediye olunmak üzere on senelik	Sigorta edilen sermaye. 22 600 lira	1 - I - 1938 den 1 - I - 1948 senesine kadar	Otobüs: Mesuliyeti maliye kamyonetler ve merdivenli arabalar. 3 neü şahıslara aid şahsî ve maddî kazalar, nakledilen 3 neü şahıslara aid şahsî kazalar ve yangın. Üç hususî otomobil için sigorta «tek-mil tehlikelere» samildir.

Beyanı	Âkidler	Müddet	Meblâğ	Tarih	Mülâhazat
II. Müteahhidler					
Kaldırımı tamiratı	Ali Eşref	M2. 27,50 ku- ruş		20 - X - 1933	15 gün evvelinden ihbar edilmediği takdirde zmnen teccid olunmak şartile akdedilen 3 aylık mukavele. — Gece çalışmaları için yüzde 25 zam.—

III. Telefon ve su için mukaveleler

- Telefon : — Şirketimize aid muhtelif müesseseler için (İlişik mütemmim varakalara müracaat) takriben 7 600 lira.
Su : — Üç depomuz ve muhtelif müesseseler için (İlişik mütemmim varakalara müracaat) takriben 1 700 lira.
Hamış : — Mikdarları, telefon muhavereleri ve su istihlâkinin ehemmiyetine göre değiştiğinden yukarıda yazılı merkezler için tam meblâğları tesbit etmek mümkün olamamıştır.

IV. Muhtelif taahhüdler

Sirkeci dönemeci tasarruf hakkının tanınması	Devlet demiryolları	—	1,— lira	İlk kânunda tediye edilmek üzere seneliği 1 T. L.
--	---------------------	---	----------	---

V. Kira

Mahal	Mal sahipleri	Senelik kira	Müddeti	Kiranın başlangıcı
Galata, Söğüd sokağında 2, 4, 6 numaralı mağazalar	Tünel şirketi	900,— lira	1 sene	14 - 4 - 1938
Galata, Heineman hanı (hareket servisi)	Bay Heineman	3 600,— »	on sene	1 - 1 - 1931 - 1981 senesine kadar her on senede bir zmnî muvafakatle teccid olunabilen
Edirnekapi (Planton)	Bay Vasilyades	55,— »	Bir sene	1 - 12 - 1938.—
Yedikule (»)	Bay Hancıyan	90,— »	» »	1 - 9 - 1938.—
Ortaköy (»)	Bay S. Çakali	96,— »	» »	15 - 10 - 1938.—
Galata, Söğüd sokağı 16 numaralı mağaza.	Satie	600,— »	» »	16 - 3 - 1938.—
Topkapı	Bay Ligor Sava	72,— »	» »	1 - 9 - 1938.—

ahkâmına tevfiikan bunlardan la veya unutulmak suretile dercedilmemiş bulunan mukavele ve taahhüdlere, 2 nei madde hafaza eder.— Kabul etmediği mütevellid bütün hak ve vecibelerile beraber kabul etmek veya reddeylemek hakkını mu-

Haşiyeye : — Hükümet, işbu listeyi yanlışlıktadırde Hükümet bunlardan tevellüd eden bütün menfaatlerden sarfınazar eder.—

Telefonlar

I. - Müesseselerde

Adı	Âkidler	Mukavele tarihi	Müddeti	Senelik abonman Lira
Bahçekapı	İst. Telefon T. A. Ş.	12/4/1926	1 sene	25,40
Aksaray deposu	» » »	24/8/1931	»	29,90
Edirnekapı	» » »	22/6/1929	»	29,15
Bebek	» » »	1/1/1921	»	25,40
Maçka	» » »	12/4/1926	»	29,20
Ortaköy	» » »	»	»	25,40
Kurtuluş	» » »	»	»	29,15
Beşiktaş deposu	» » »	24/8/1931	»	29,90
Şişli	» » »	»	»	401,80
Metro hanı	» » »	% 33 iştirak hissemiz		375,32
» »	» » »	14 doğru hat	»	5,600.—

II. - Fen ve idare memurları nezdinde

Raoul Ferri	İst. Telefon T. A. Ş.	1/1/1921	1 sene	35,90
Vladimir Grouitch	» » »	4/3/1930	»	25,40
C. Germiyanoglu	» » »	28/5/1929	»	26,90
İsmet	» » »	9/1/1932	»	30,80
Sezayi	» » »	12/1/1932	»	25,40
Hristakis Erciyas	» » İdaresi	1/9/1938	»	25,40
Doktor Salim Ahmed	» » T. A. Ş.	5/5/1927	»	25,40

Su mukaveleleri

Adı	Âkidler	Mukavele tarihi	Müddeti	Senelik abone Lira	Mülâhazat
Galata muhavvile mev-kifi	İst. T. A. Su Şirketi	1/1/1922	1 sene	21,92	Zuhuru muhtemel fazla miktarlarla yekûnu 425 lirayı bulan yeni senede 1 700 liraya balığ olan (yuvarlak hesab) faturaları her üç ayda bir tesviye ederiz.
Taksim muhavvile mev-kifi	» » »	1/4/1925	»	45,08	
Haynehan han	» » »	1/1/1921	»	16,20	
Şişli dönemeci	» » »	1/1/1922	»	27,40	
Şişli deposu	» » »	»	»	711,76	
Beşiktaş deposu	» » »	1/1/1921	»	365,—	
Aksaray »	» » »	1/4/1923	»	83,56	
Beyazıt muhavvile mev-kifi	» » »	1/1/1921	»	9,32	
Kabataş caddesi	» » »	1/7/1925	»	9,32	

Eski Türk anonim elektrik şirketi ile yapılan mukaveleler

Beyanı	Müddeti	Meblâğ	Tarihi	Mülâhazat
İst. Tramvay şirketine cereyan verilmesi.	Elektrik şirketi imtiyazı müddetince. İst. Tramvay şirketi, bir sene evvelinden, yani nihayet 1 nisan 1922 tarihine kadar Elektrik şirketine teahhüdü bir mektubla haber vermek şartile on sene hitam bulduktan sonra, yani 1 nisan 1923 tarihinde mukaveleyi feshetmek hakkını haiz olacak ve bu tarihten sonra, yine teahhüdü mektubla bir sene evvelinden ihbar etmek şartile her sene feshedilebilecektir.	Bareme göre	151/ 1 /1912	Tarife formülü 26/12/1922 tarihli zeyilname ile tadil ve 1926 da 30 mart 1926 tarihli İdare meclisi zabıtnamesi-ne göre tekrar tadil edilmiştir.
Beşiktaş, Şişli ve Aksarayda muhavvile mevkifleri tesisi.	Elektrik şirketi imtiyazı müddetince. İst. Tramvay şirketi, taahhüdü bir mektubla Elektrik şirketine bir sene evvelinden haber vermek şartile mukaveleyi feshetmek hakkını haiz olacaktır.	Her mahal için senede 1 lira.	3/12/1913	
Direklerin müştereken kullanılması.	Elektrik şirketi imtiyazı müddetince.	Bir defaya mahsus olmak üzere 10 000 frank evvelden te-diye olun-muştur.	3/12/1913	

Posta, telgraf ve telefon idaresi ile anlaşma

Beyanı	Müddeti	Meblâğ	Tarihi
Şirket direklerine yahud Şişliye kadar olan hususî direklere kurulan (Şirket muvafakat etmiştir) P. T. T. telleri.	—	—	P. T. T. ye 18/31 ilk kânun 1912 tarihli ve 1287 sayılı tezkeremiz.
Üzerine P. T. T. telleri konmuş olan bu direkler Şirketin malıdır.	—	—	1/14 ilk teşrin 1913 tarihli ve 1626 sayılı tezkeremiz ve P. T. T. nin 26 son teşrin ve 9 ilk kânun 1913 tarihli ve 1029/12 sayılı cevabı
Beşiktaştan Kuruçeşmeye kadar Şirket direkleri üzerine P. T. T. telleri tesisatı.	—	—	P. T. T. nin 13/26 nisan 1915 tarihli ve 64759/40 sayılı tezkeresi ve 17/30 nisan 1915 tarihli ve 2336 sayılı tezkeremiz.

1 sonkânun 1939 tarihinden evvel yabancı memleketlere verilen siparişler

Sipariş No. sı	Tarihi	Malzemenin beyanı	Müteahhidler	Ecnebi parası olarak tutarı	Türk lirası olarak tutarı	Ödenen Lira	Bakiye Lira	Teslim tarihi	MÜLÂHAZAT
Ti. 144	1-10-1937	Makas, kör ve geçidler	United States Steel Products	Dol. 11.035,56					United States Steel Products Cy. alacağına tesviye edilecek doların satın alınması için 31-12-1938 tarihinde Osmanlı bankasına 10.693,86 lira yatırılmıştır. 10 dişli fabrikadan 4-1-1939 da çıkacaktır. Kısmen «Palestina» vapuru ile gelmiş, mütebakisi de Koli postal olarak gelmiş olup gümrük muamelesi yapılmak üzere dir. 15-1-1939 da gelmesine intizar edilen «Kreta» vapuru ile sevk edilmiştir.
Ti. 144	1-10-1937	Makas	United States Steel Products Cy.	» 1.226,40	19.175,—	10.693,86	8.482,—	Gelmiştir	
Ti. 155	20-10-1937	Kör	United States Steel Products	» 1.102,86	Takriben		Takriben		
Ti. 171	20-12-1937	Dingil	United States Steel Products	» 1.674,14					
Ti. 174	9-2-1938	S. S. W. Motorü için dişli	Bergische Stahl - Industrie	Rm. 6.300,—	3.213,—		3.213,—		
Ti. 188	6-4-1938	Akupleman boruları	Knorr - Bremse A. G.	Rm. 925,—	472,—	432,—	40,—		
Ti. 198	4-5-1938	Trük için leha ve rondel	Bergische Stahl - Industrie	Rm. 862,50	440,—		440,—	15-11-938	
Ti. 212	9-7-1938	Havaî hatlar için malzeme	A. E. G.	Rm. 673,10	343,—		343,—	İlkkânun iptidası	

Sipariş No. sı	Tarihi	Malzemenin beyanı	Müteâhhidler	Ecnebi parası olarak tutarı	Türk lirası olarak tutarı	Ödenen Lira	Bakiye Lira	Teslim tarihi	MÜLÂHAZAT
Ti. 213	12-7-1938	Teerid edilmiş kablo	Hackethal - Draht u. Kabel Werke	Rm. 171,—	87,—		87,—		15-1-1939 da gel- mesine intizar edi- len «Kreta» vapuru ile sevk edilmiştir.
Ti. 216	10-8-1938	Tombaktan saç	A. E. G.	Rm. 163,40	83,—		83,—		1-1-1939 da gelme- sine intizar edilen «Héracléa» vapuru ile sevk edilmiştir.
Ti. 219	22-11-1938	Port - muske- ton	Heinrich Fuckel	Rm. 44,—	22,—		22,—		Koli Postal olarak gönderilmiş olup gümrük muamelesi yapılmak üzeredir.
Ti. 220	28-11-1938	Enterkaler plâ- kası	S. S. W.	Rm. 90,30	46,—		46,—	Mart ni- hayeti	
Ti. 221	28-12-1938	Enterrüptör	Bernhardt und Schulte	Rm. 73,50	37,—		37,—	Sonkâ- nun or- tası	

Mukavele ile işe alınan memurlar

Mektub tarihi	Adı	Vazifesi	VAZİFESİ		Şimdiki aylığı	Mukaveleye göre evvelden ihbar müddeti
			Senesi	Lira		
19 Son kânun 1910	Jak Eryılmaz	Şişli Arabalığı şefi	1910	8	186,70	—
1 haziran 1921	Dr. Benatar	Şişli mmtaka tabibi	1921	90	210,—	—
24 şubat 1922	Dr. Salim Ahmed Çalışkan	Aksaray mm- taka tabibi	1922	75	200,—	1 ay
20 haziran 1931	Dr. Ahmed Şükrü Emed	Asabiye mütehassısı	1931	Beher memur muayenesi için 2,5 lira.	150,—	—
30 temmuz 1934	Bay Mahmud Os- man Dostel	Hukuk işleri dairesi şefi	1934	400	440.—	3 ay
15 Son kânun 1937	Dr. Fikret Onur- alp	Sıhî müşavir.	1937	200	200.—	—

Ankara, 7 şubat 1939

Nafia vekâletine

Ankara

Bu gün Hükümet ile İstanbul Tramvay Şirketi arasında imza edilen mubayaa mukavelesine atfen, elyevm muhtelif kaza mereileri huzurunda bulunan ve Şirketi alâkadar eden vergi ve resim dava ve ihtilâflarınm cedvelini ilişik olarak leffen takdim eder ve mukavelenin (21) nei maddesi mucibince Şirketin mezkûr cedvelde yazılı vergi ve resim dava ve ihtilâflarından ibra edilmiş olub cedvelde yazılı olmayan dava ve ihtilâfların Şirketin uhdesinde kaldığını ve aneak 1 kânunusani 1939 dan evvele aid zaman için Şirketten vergi ve resim namîle yeniden hiç bir şey istenilmemesi mukarrer bulunduğuna arzeylerim,

İstanbul Tramvay Şirketi
Mümessili
Speciael

Vergi ihtilâflarına dair cedveldir

Vergi talep eden daire	Verginin nevi	Verginin sebebi	Mikdarı Lira	Bulunduğu vaziyet
Kulekapı şubesi	Kazanç ve buhran vergisi	1931 senesi bazı memurlardan kesilmediği iddia olunan vergilerden dolayı	10.835	İtiraz komisyonundadır. Defterlerimizi tedkik için Şirkete memur gönderecektir. No. 387-22/535.-
»	»	Kazanç, buhran ve muvazene	8.143,70	İtiraz komisyonundadır. No. 551-27/6/36.-
»	»	Kazanç, buhran ve muvazene	16.591,80	» » » No. 528-22/6/37.-
»	»	» »	14.413,12	» » » No. 444-26.4.38.-
»	»	» »	9.103,52	» » » No. 445-26.4.38.-
»	»	Kazanç ve buhran vergisi	1.033,62 lira bu paranın yarısını yatırdık.	İtiraz komisyonundadır. No. 540-24.6.37.-
Aksaray şubesi	Bina vergisi	1340 senesinden 1935 senesine kadar Aksaray Deposu müstemilâttından Şirketin işletmesi için kullandığı 5 eve tarhedilen vergi	1.164,—	19/5/36 tarih ve 436 No. ile Temyiz komisyonuna gidildi.

Şirketin işletmekte olduğu otobüslerden dolayı 1934 senesinde Kulekapı Maliye şubesine yanlışlıkla fazla yatırmış olduğumuz 633,50 liranın iadesini İstanbul Defterdarlığı 18 V - 1937 tarihinde 20-2082/14077 No. lı müzekkeresile Kulekapı şubesine bildirildiği halde mezkûr şube olan bu parayı iade etmemiştir.

Lef No. 11

Vergi talep eden daire	Verginin nevi	Verginin sebebi	Mikdarı Lira	Bulunduğu vaziyet
Beşiktaş Belediye şubesi	Bina vergisi.	Memurların ikametine tahsis edilen 79 No. lı bina için.	107,14	Bina İstinaf Komisyonu nezdinde itiraz edildi. No. 278 tarih 14/3/1938.-
Kulekapı Maliye şubesi	1934 ve 1935 seneleri otobüs unvan tezkereleri ve cezaları.	Bu unvan tezkereleri resmini mezkûr senelere mahsuben şubeden alacaklı olduğumuz 660,5 liranın mahsubunu istemiştik.	250,—	
» » »	Otobüs asgarî mükellefiyet vergisi.	1935 senesine aid	3.027,36	Bu parayı 29 İnceki teşrinde teediye ettik. 19/12/1938 tarih ve 1238 No. ile itiraz edilmiştir.
» » »	» » »	1936 » »	3.027,36	19/12/1938 tarih ve 1239 No. ile itiraz edilmiştir.

Malzeme meselesine aid olmak üzere Gümrük müdüriyeti ile Şirket arasında 7.511,95 liralık gümrük resmi ihtilâfından dolayı Şûrayı Devlet nezdinde açılan dava 30 - 11 - 1938.

Tramvay Şirketinden talep edilen 531,95 liralık pul resminden dolayı Sultanahmed Sulh mahkemesindeki dava.

Kulekapı Maliye şubesi.	Kazanç, buhran, muvazene.	1933 senesine aid olmak üzere memurlara tatbik olunan tenzilâtli ve meccanî tarife dolayısıyla.	4.812,72	Temyiz Komisyonuna müracaat ediyoruz.
-------------------------	---------------------------	---	----------	---------------------------------------

Ankara, 7 şubat 1939

Nafia vekâletine

Ankara

Şirketimize afd olub Hükûmete devri icab eden arsa ve binaların bir cedvelini ilişik olarak takdim eder ve Şirkete aid arsa ve binalardan herhangi biri nisyan neticesi olarak mezkûr cedvelde zikredilmemiş ise bunları dahi bilâhare devretmek hususunda tamamen mutabık olduğumuzu arz ederim.

İstanbul Tramvay şirketi
mümessili
Speciael

İstanbul Tramvay Şirketi

Lef No. 12

Şirketin tasarruf ettiği emlak, arazi ve binalar cedveli

Beyanı	Sened mikdarı	Numarası	Tarihi	Nevi	Mülâhazat
Şişli deposu (3 sened)	1	1	1-6-1330/1914	Vakıf	Şişli deposu servis bürolar, muh-lif memurların ikametine mahsus daireler, malzeme deposu, atelye, arabalık, garaj ve demir malzeme bahçesinden mürekkebtir.
	1	5	27-6-1331/1915		
	1	110/1	16-6-1926		
	3				
Beşiktaş deposu (10 sened)	2	Numarasız	13-6-1328/1912	Vakıf	Beşiktaş deposu, servis büroları Şirket memurlarının ikametine mahsus daireler atelye ve arabalıktan mürekkebtir.
	1	4-6-8	27-6-1331/1915		
		2-75-75-			
		2-12-			
		60-62-	8-12-1932/1916		
	1	64-66-			
	1	79-58	29-1-1324/1909		
	1	52-54	8-1-1320/1905		
	1	58	8-12-1330/1914		
	1	Numarasız	31-12-1331/1915		
1	14-14-	27-6-1331/1915			
	14-14-				
	14-14-				

Beyan	Sened mikdarı	Numarası	Tarihi	Nevi	Mülâhazat
	1	11 - 13 - 56	2-2 -1331/1916		
	10				
Aksaray deposu (Bitişik beş ev (*) (25 sened)	1	27	7-6 -1325/1909	Vakıf	Aksaray deposu, servis büroları, şirket memurlarının ikametinine mahsus bir daire ve 5 ev ile atelye ve arabalıktan mürekkebirdir. Aksaray deposu, (ada 71) denilen yangın yeri üzerine inşa edilmiştir. Bu «Ada 71» in tamamı Şirketin malıdır.
	1	33	3-12-1332/1916		
	1	29	3-12-1333/1917		
	1	Numarasız	3-12-1332/1916		
	1	29 mükerrer	3-12-1332/1916		
	1	Numarası	21-9 -1331/1915		
	1	»	11-9 -1332/1916		
	1	28	10-9 -1331/1915		
	1	2	11-9 -1931/1916		
	17	17	11-9 -1332/1916		
	1	Numarasız	29-9 -1336/1920		
	1	»	13-9 -1332/1916		
	1	» »	29-9 -1331/1915		
	1	34	28-5 -1332/1916		
	1	34	30-9 -1334/1918		
	1	Numarasız	11-9 -1332/1916		
	1	4	28-9 -1339/1923		
	1	7	11-6 -1331/1915		
	1	Numarasız	19-9 -1331/1915		
	1	11-7	10-9 -1331/1915		
	1	1	25-1 -1331/1916		
	1	35	22-4 -1331/1915		
	1	39	30-11-1330/1914		
	1	Numarasız	25-4 -1331/1914		
	1	41	11-1 -1331/1915		
	25				
Taksim muhavvile mevkifi	1	6-8 mükerrer	12-9 -1329/1913	Vakıf	Muhavvile mevkifi
Bayazıd muhavvile mevkifi	1	5	13-9 -1328/1912	»	Muhavvile mevkifi
Bitişik bir ev [*]	1	3-5	20-3 -1926		
	2				
Galata muhavvile mevkifi	1	18	17-10-1331/1915	»	Muhavvile mevkifi

Beyan	Sened miktarı	Numarası	Tarihi	Nevi	Mülâhazat
(Hoca Ali) (2 sened)	1	18	14-3-1341/1925	»	
	2				
Üstünde bir apartman binası [*]	1	12-14 16-18	15-12-1930	»	Muhavvile mevkifi
Edirnekapı arazisi [*]	1	Numarasız	20-4-1328/1912	»	Boş arsa
Sulukule arazisi [*]	1	Numarasız	2-6-1328/1912	»	Boş arsa
Lânga arazisi [*]	1	45-45-45- 45-45-45-	2-12-1333/1917	»	Boş arsa
Hasköy arazisi [*] (Halırcıoğlu)	1	45-45-19 44-46-85	30-3-1332/1916	»	Boş arsa
Cibali arazisi [*]	1	73	15-11-1926	»	Boş arsa

[*] İşletme için kullanılmamakta ve binaenaleyh Şirket, tekmil emlak ve arazi vergilerini ve bunlara müteallik diğer rüsumu tediye eylemektedir.

Lef No. 13

Ankara, 7 şubat 1939

Nafia vekâletine

Ankara

İstanbul Tramvay şirketinin tramvay arabalarında bulunan ve aranılmamış olan eşyayı bunlara müteallik defterler ile birlikte ve 9 mayıs 1926 tarihli itilâfname ile kanun hükümlerine tevfiakan muhafaza olunmak üzere, Hükûmete devir ve teslim edeceğimi arzeylerim.

Şirket mümessili
Special

Ankara, 7 - II - 1939

Nafia vekâletine

Ankara

Şirketin bazı memurları ile ücretli müstahdemlerine verilen tekaüd maaşları meselesini yüksek makamınıza aşağıda arz etmeğe iktisar ederim.

Grev hâdiseleri üzerine Şirket ile müstahdemler arasında 2 şubat 1921 tarihinde tahassül eden anlaşmada bir tekaüd veya ihtiyat sandığının tesis edilmesi takarrür etmiştir.

Bir ihtiyat ve muavenet sandığı tesisi netice itibarile tercih edilerek bu sandık, hem ücretli müstahdemlerin hem de maaşlı memurların lehine olarak 1922 tarihinde tesis edilmiştir.

Bu sebeble, memur ve müstahdemlerin hakları bu sandıkların nizamnamelerinden mütevellid haklarla mukayyed olduğundan tekaüde hiç bir hak ihraz etmiş değillerdir.

Bu husus mezkûr nizamnamenin 11 nci maddesinin 2 nei fıkrasında tasrih edilmiş bulunmaktadır.

Bununla beraber, sandıkların tesisinin akabinde (teşrinievvel 1922) vazife ifasına salih olmadıkları görülen bazı memur ve müstahdemlerin bu sandıkların bahsettiği menfaatlerden müstefid olamayacakları anlaşıldığından ve bir de nizamnamenin (3) ncü maddesinin 2 nei bendi hükmüne göre bu tarihte 40 yaşını ikmal eden müstahdem ve memurların sandıklara iştirakleri ihtiyarî bırakıldığından, Şirket, bu müstahdem ve memurlara ne kanunî bir hüküm, ne de dahilî nizamname ve ne de bir iş akdi dolayisile mecbur olmaksızın ve teberru mahiyetinde olarak hakikî bir yardım teşkil eden bir tekaüd maaşı bağlamağa karar verdi.

Bundan sonra Şirket, hizmete gayri salih gördüğü bazı müstahdem veya memurun hususî vaziyetini nazarı itibarâ alarak bunlara da yine teberru ve istisnâ bir yardım olarak bir tekaüd maaşı bağlamağa karar verdi.

Bu tekaüd maaşlarının bağlanması hususunda İdare meclisi tarafından itibaz edilmiş bir karar olmadığı gibi bu hususta müstahdeminin heyeti umumiyesine tebligat dahi yapılmamıştır. Sadece bu tekaüd maaşından istifade edenler, her birine ayrı ayrı gönderilen mektuplar vasıtasile şahsen haberdar edilmişlerdir.

Bu tekaüd maaşlarının doğrudan doğruya işletme masarifinden ödenmesi dahi bunların istisnâ mahiyetini tebarüz ettirir.

Zira umum müstahdemine bu hususta herhangi bir hak tanınmış olsaydı, bu hakka karşılık olmak üzere, bütün memur ve müstahdemlere tebliğ edilmiş bir nizamname ile idare olunan bir tekaüd sandık veya sermayesinin teşkil edilmiş bulunması icab ederdi.

Yaş ve hizmet seneleri gibi mülâhazalar Şirketi bu tekaüd maaşlarını bağlamağa sevk etmiş ise yalnız bu mülâhazaların, tekaüd maaşı istemek hususunda bir hak tevliğine hiç bir vekit kâfi bir sebep teşkil edeceği dermeyan edilemez.

Hizmet müddeti veya şartlarını haiz oldukları halde kendilerine hiç bir tekaüd maaşı bağlanmayan ve bağlanması da esasen lâzımgelmeyen bir çok memur ve müstahdemlerin bulunması ve elyevm verilmekte bulunan tekaüd maaşları adedinin pek mahdud olması ve fazla olarak, bazı memurların tekaüde sevk edilmeleri hususunda sevk etmiş olan taleplerinin nazarı itibara alınmamış bulunması da yukardaki noktai nazarımızın birer delilidir.

Yukardaki maruzatımızdan :

1. — Şirketin, memurları ile veki olan anlaşmaları mucibince, bir tekaüd sandığı tesis mecburiyetini hiç bir vakit deruhde etmemiş ve bilâkis İhtiyat ve Muavenet sandıklarının tesis etmekle bu hususta her türlü veeibeden kurtulmuş olduğu ;

2. — Şirketin tekaüd hususunda sureti umumiyede memur ve müstahdemlerine karşı hiç bir za-

man bir gûna taahhüd altına girmedigi;

3. — Bazı tekaüd maaşlarının bağlanmış bulunması bunların hiç bir suretle hizmet senesi ve yaş mülâhazalarına tâbi olmaksızın sırf teberru mahiyetinde ve yardım olarak bağlanmış olduğu; tebeyyün etmektedir.

Şirket tarafından bu şartlar dairesinde tahsis edilmiş olup ilişik cedvel mucibince elyevm ödenmekte bulunan tekaüd maaşlarının tediyesi Şirkete aid olacaktır.

Yukarda izah eylediğimiz şartlar dairesinde bağlanmış olan tekaüd maaşlarını almakta bulunan memurlardan gayri memur ve müstahdeminin yukarda arzolunan mülâhazalara binaen ne Şirketten ve ne de Şirketi istihlâf eden Hükûmetten tekaüd maaşı talep etmeğe hiç bir hakkı olmadığını arz ederim.

Istanbul Tramvay şirketi
mümessili
Special

Istanbul Tramvay şirketi

Lef No. 14

Tekaüde sevk edilen eski memurlara bağlanmış maaşlar:

Adı	Vazifesi	Tekaüde sevk edildiği tarih	Aylık miktarı T. Lirası	Müddeti
Hasan Ali	Saraç	1/11/1922	30,—	Hayatta olduğu müddetçe
Yorgi Kosti	Kontrol memuru	16/10/1922	25,—	»
Rağıp Elmas	Kapıcı	1/5/1923	16,—	»
Emir Gulyan	Kontrol memuru	16/3/1926	25,—	»
Panayot	Kontrol memuru	16/3/1926	25,—	»
Hasan	Vatman	15/12/1933	20,—	»
Veli Hasan	Bekçi	1/1/1934	15,—	»
Ali Durmuş	Vatman	16/3/1936	20,—	»
Ahmed Çolak	Kapıcı	1/5/1936	20,—	»
Osman Hamza	Postacı	1/8/1938	20,—	»

Lef. No. 15

Ankara, 7 şubat 1939

Nafia vekâletine

Ankara

Hareket dairesi memurlarının raporları vechile 1 kânunusani 1939 tarihinden 1 şubat 1939 tarihine kadar vukubulmuş olan tramvay kazalarının cedvelini leffen takdim eylerim.

Bu kazalardan üçü, ilişik müfredat mucibince, anlaşma suretile halledilmiş; iki kazadan biri için

100 ve diğeri için 200 liralık talep dermeyan edilmiş ve bunlar henüz hallolunmamıştır.

Geri kalan kazalar için 1 şubat 1939 tarihine kadar Şirketçe hiç bir talep veya celbname alınmamış olduğunu ve şayed bu kazaların mahiyet ve vüsatı raporlarındaki tariften farklı veya daha mühim olduğu anlaşılır ve Hükümet bu sebeble raporlarda tarif edilen kazaların istilzam edebileceği tazminattan daha mühim tazminat ödemek vaziyetinde kalırsa bu fazlânın Şirketimize aid olacağını arz ederim.

Şirket mümessili
Speciael

İnsanca olan kazalar

Tarih	Kazaya uğrayanın adı	Kaza mahalli	Motris numarası	Römork numarası	Vatman numarası	Kazanın şekli	Kazanın neticesi
1 sonkânun 1939	Şahab, 18 yaşında bir çocuk	Ortaköy	249	-	1007	Motris kendisine çarpmıştır	Başından yaralanmıştır.
3 »	M. Hakkı, 60 yaşında	Kabataş	-	640	1129	Römorktan inerken	Sol kalçası incinmiştir.
4 »	Arakel, 14 yaşında	Sürpagob	-	610	519	Motrise binerken	Sağ ayağı yaralanmış ve aynı ayağın küçük parmağı ezilmiştir.
6 »	Azize, 10 yaşında	Saraçhanebaşı	110	-	2773	Motris kendisine çarpmıştır	Dizi ve sağ eli yaralanmıştır.
7 »	M. Berteh, yolcu	Kapriçi	-	532	1133	Römorka binerken	Sağ ayağının parmağı kırılmıştır.
9 »	Yani Papadopulo, piyade	Voyvoda	108	-	587	Yolda giderken motris kendisine çarpmıştır	Sağ dirseği berelenmiştir.
12 »	İbrahim Memed, çocuk	Hamam	-	620	637	Römorka binmek isterken	Çocuğun sol dizi yaralanmıştır.
12 »	Memed İbrahim, çocuk	Hamam	-	8	413	Motrise binerken	Sağ dizi berelenmiştir.
15 »	Naciye, piyade	Vezneciler	62	-	2779	Motris kendisine çarpmıştır	Düşmüş, burnu kanamıştır.
17 »	Bizce ismi bilinmeyen çocuk	Divanyolu	-	502	1047	Römorka binmek isterken	Düşmüş, dizinden yaralanmıştır.
18 »	Ahmed, yolcu	İstanbul belediyesi	20	-	2621	Motristen inmek isterken	Sağ kaşından hafifçe yaralanmıştır.
19 »	Mustafa, yolcu	Dolmabahçe	-	530	1169	Römorktan inmek isterken	Düşmüş ve bayılarak hastaneye kaldırılmıştır.
20 »	Nuriye, yolcu	Akaretler	-	674	1097	Römorktan inmek is-	Düşmüş ve sol ayağından

Tarih	Kazaya uğrayanın adı	Kaza mahalli	Motris numarası	Römork numarası	Vatman numarası	Kazanın şekli	Kazanın neticesi
21	» Emin Tali, yolcu	Acıçeşme	-	576	2675	terken Römorktan inmek is- terken	yaralanmıştır. Düşmüş, başından ve sol elinden yaralanmıştır.
25	» Bizce ismi bilinmeyen yolcu	Beşiktaş	-	668	1113	Römorka binmek is- terken	Düşmüş, dizinden ve sağ kaşından yaralanmıştır.
28	» Numan Seyfettin, yolcu	Hamam	211	-	353	Motrise binmek ister- ken	Düşmüş ve dizinden yara- lanmıştır.

